

Risikovurderinger ved bruk av SaaS;

fokus på operasjonell versus strategisk risiko

18. februar 2015

Bo Hjort Christensen

Sivilingeniør/Bedriftsøkonom
Høgskolelektor; Handelshøyskolen BI
Institutt for ledelse og organisasjon
Bedriftsrådgiver BHC A/S
bo.h.christensen@bi.no

“The Times They Are a-Changin’”

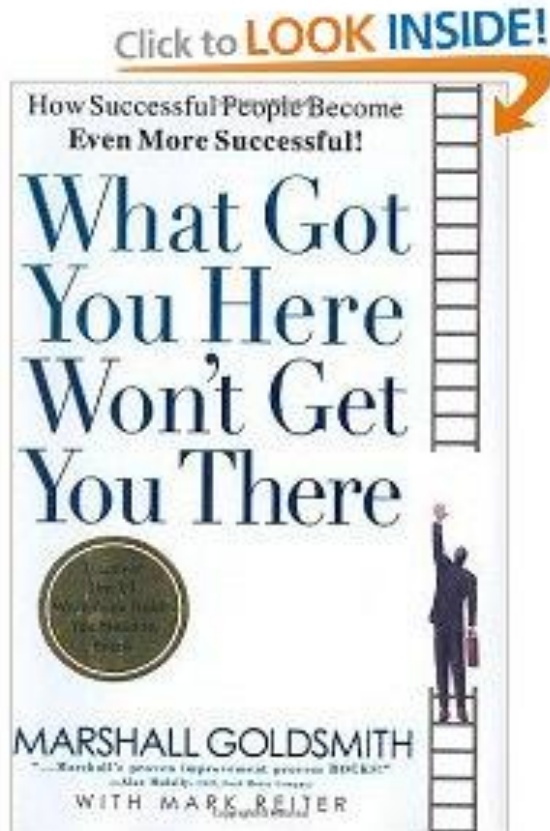

Teksten ble bl.a. brukt av Steve Jobs under den legendariske lanseringen av den første personlige datamaskinen fra Apple,- MacIntosh, den 24. januar 1984

Mulighetene er formidable, våre evner begrensede....

Et paradigmeskifte

- De fleste tradisjonelle on-premise forretningsystemer er skapt i perioden 1975 - 2000.
- De moderne SaaS-utfordrerne er skapt i perioden 2000 – 2015.

ORACLE
FUSION APPLICATIONS

SAP Business
ByDesign

XLEDGER.NET
instant business insight

 Visma.net

 e-economic.dk

24 SevenOffice
About our vision

tripletex

successfactors
An SAP Company

webofficeone
Proweb://

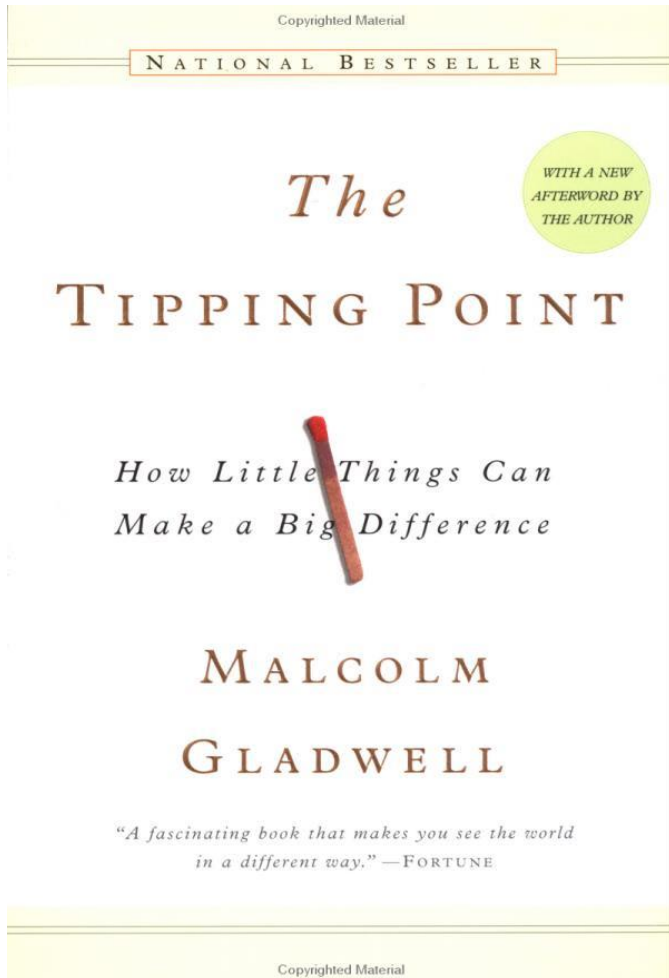
 Log on to your costs
ibistic

salesforce
~~SOFTWARE~~

C4C

Ved et paradigmeskifte er det som oftest nye aktører som blir vinnere.

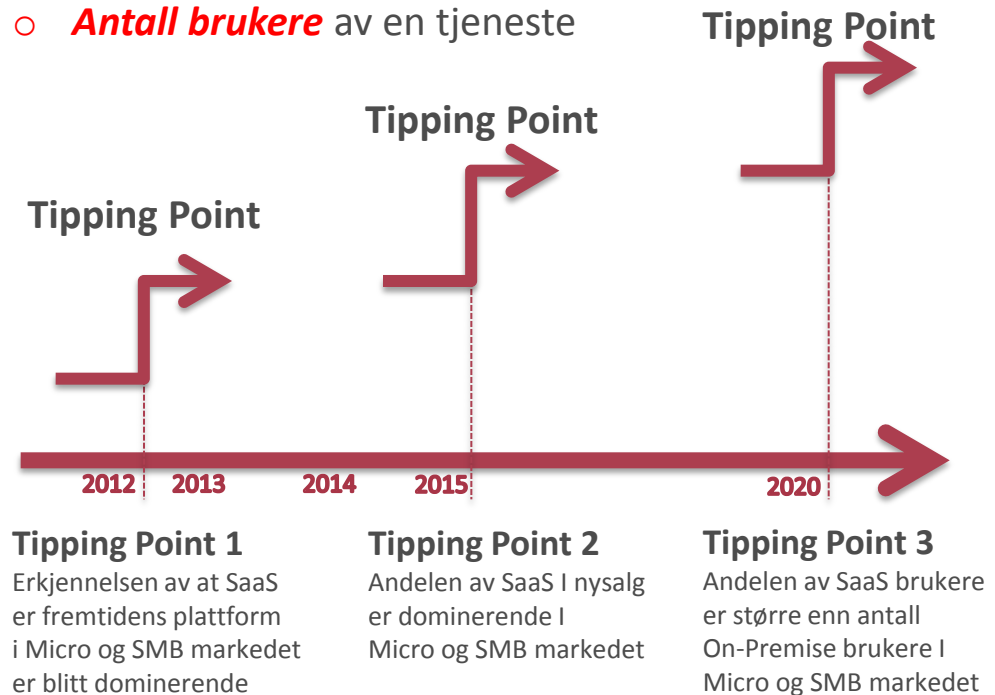
"The Tipping Point"

Little Brown; 2005

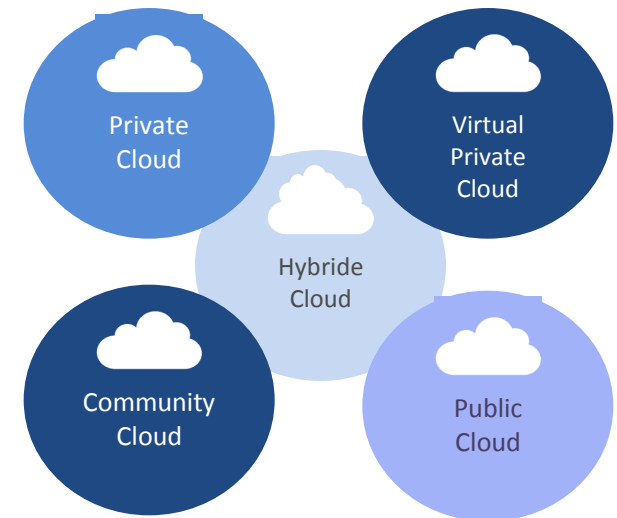
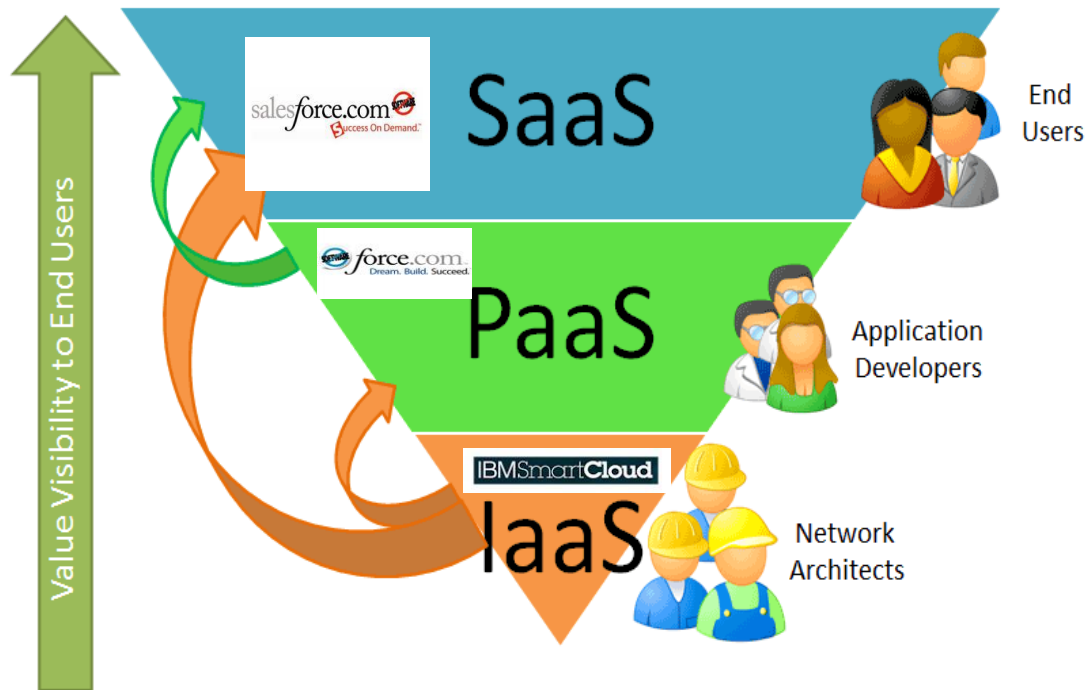
Gladwell defines a tipping point as "**the moment of critical mass**, the threshold, the boiling point."

- Utbredelse av en **holdning**
- **Salg** av en tjeneste
- **Antall brukere** av en tjeneste

Tjenestenivåene innen Cloud Computing

Ulik risikoprofil for ulike Cloud-varianter

Risiko-objektene

Organisasjonen (legalobjektet)

Risiko knyttet til
leverandørens
finansielle stilling

Egenkapital
Eierstruktur
Resultater

Programvaren (Kodeobjektet)

Risiko knyttet til
leverandørens
programvarekvalitet

Innovasjon og utvikling
Teknisk programvarekvalitet

Infrastrukturen (Fysiske objekter)

Back up
Redundans
Fysisk sikring
Hackerangrep
Datasikring
Avvikshåndtering

Risiko på kort og lang sikt

- Operasjonell risiko:
  - Driftsstabilitet
  - Datasikkerhet
- Strategisk risiko:
  - Konkurs
  - Innovasjonstørke

Viktig poeng:

En SaaS-tjenesteleverandør bygger hele sin forretningsmodell på å etablere en langsiktig relasjon med en god kontantstrøm. Et hvert negativt avvik fra det som er normen i SaaS-markedet vil være en forretningsmessig trussel for tjenesteleverandøren.

Denne følsomheten for negative avvik er større for SaaS-leverandører enn for de tradisjonelle on-premise leverandørene, rett og slett fordi et avvik som oftest treffer flere enn én kunde.

- Operasjonell risiko:

- Driftsstabilitet

- Datasikkerhet

- Handler om tjenestens tilgjengelighet (oppetid), ofte regulert som et avtalt tjenestenivå i en kontrakt.
- Uønskede hendelser som medfører redusert tilgjengelighet kan være:
  - Angrep på infrastruktur
  - Infrastrukturen skalerer ikke som avtalt
  - Programfeil
  - Brukerfeil
  - Brann og andre naturskader.

Tiltak: God *SLA-definisjoner* i avtalen. Etablere sanksjoner ved manglende oppfyllelse av SLA. Sjekk leverandørens historikk med hensyn til oppfyllelse av SLA.

- Operasjonell risiko:

- Tilgjengelighet

- Datasikkerhet**

- Handler om tjenesteleverandørens evne til å sikre mot uautorisert tilgang til konkurransesensitiv informasjon.
- **Multi/tenancy arkitekturen** bidrar i noen grad til økt risiko
- Uønskede hendelser som medfører at data kommer på avveie kan være:
  - Hacker angrep
  - Feil i sikkerhetsoppsettet
  - Back-up på avveie
  - Svakt design

Tiltak:

- Større grundighet i anskaffelsesfasen. Følge rådene til **OWASP** (Open Web Application Security Project)
- Sjekke at tjenesten støtter **ASVS** (Application Security Verification Standard) fra 2014, utarbeidet av OWASP
- Sjekke at datasenteret er **ISO 27001** sertifisert

- Strategisk risiko:

- Konkurs

- Innovasjonstyrke

- Handler om tjenesteleverandørens evne til å utvikle en robust forretning med og sunn økonomi.
  - Uønskede hendelser som medfører konkurs:
    - Manglende etterspørsel av tjenesten
    - Konkurrenter som tilbyr bedre og rimeligere tjenester
    - Teknisk gjeld

Tiltak:

- Velge en tjenesteleverandør som har sterke finansielle muskler og en god vekst.
- Foreta en forenklet **Due Diligence** før avtaleinngåelse.
- Etablere en såkalt **SaaS-Escrow** som sikrer fortsatt tjenesteleveranse ved konkurs i en periode på f.eks. 90 dager.

- Strategisk risiko:
  - Konkurs
  - **Innovasjonstørke**

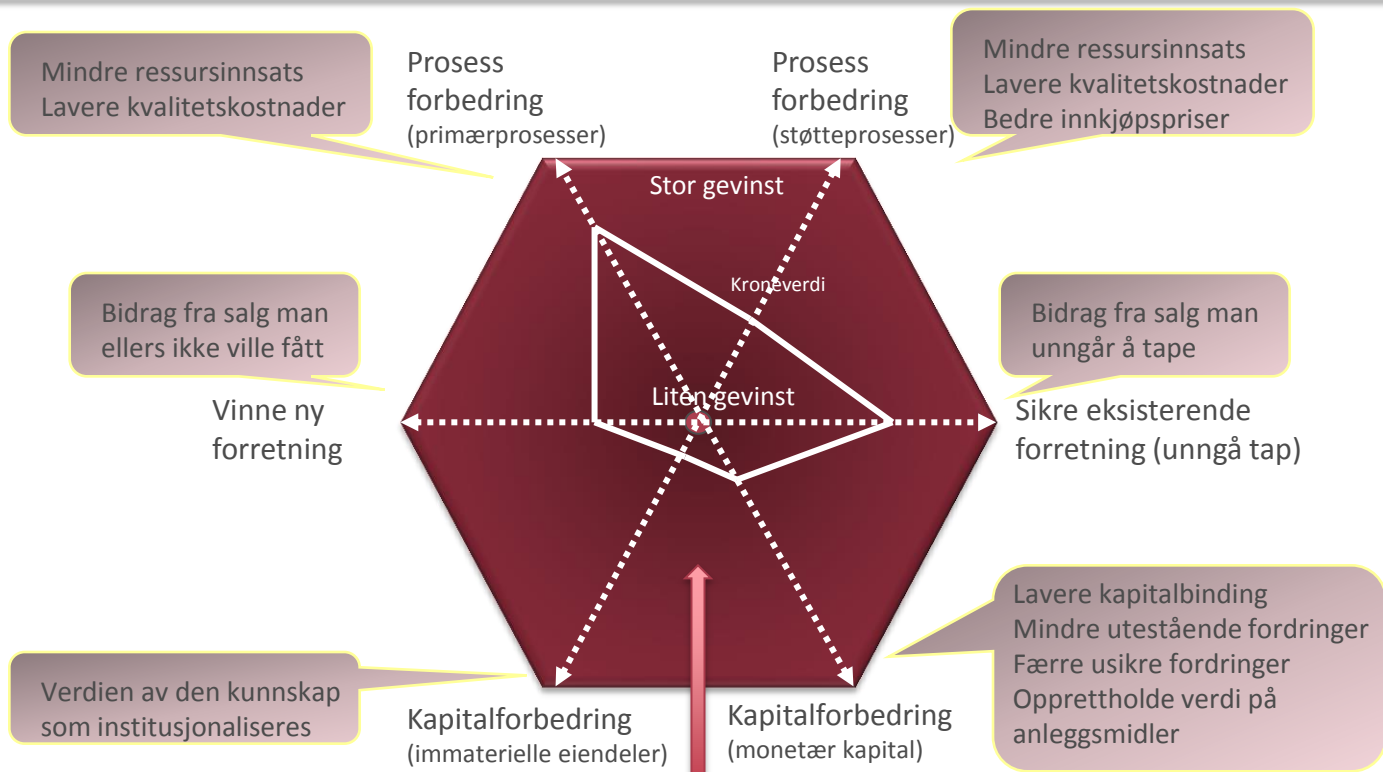

- Handler om tjenesteleverandørens evne til å stadig videreutvikle tjenesten i takt med kundebasens utvikling.
- Uønskede hendelser som medfører innovasjonstørke:
  - Svake økonomiske resultater
  - Manglende kompetanse
  - Tjenesteleverandøren endrer strategi og satser i andre segmenter enn der kunden befinner seg.

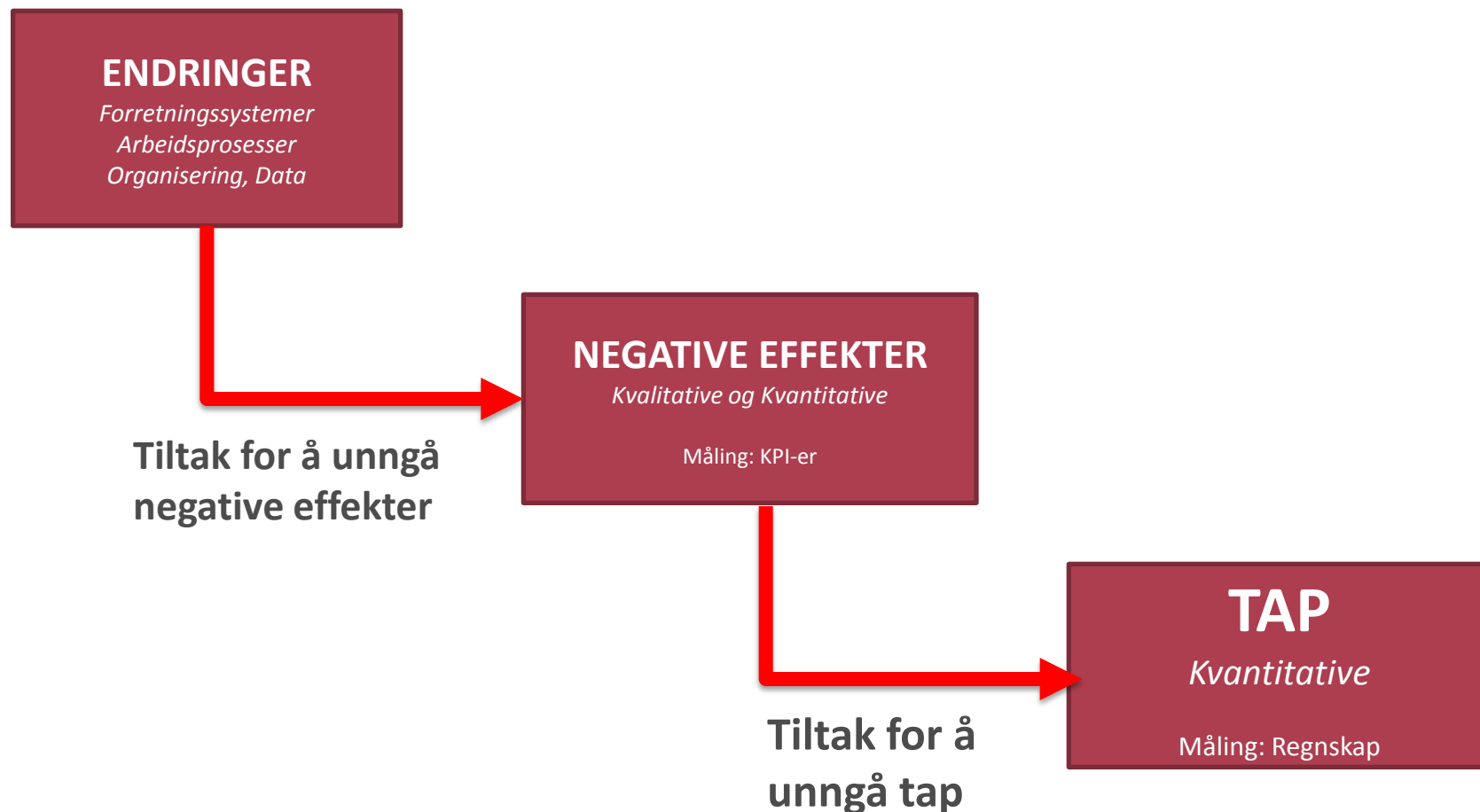
Tiltak:

- Sikre at tjenesteleverandøren har rutiner og teknikker for å overlevere dine data i et komplett og lesbart format, slik at det er mulig å velge noe annet.

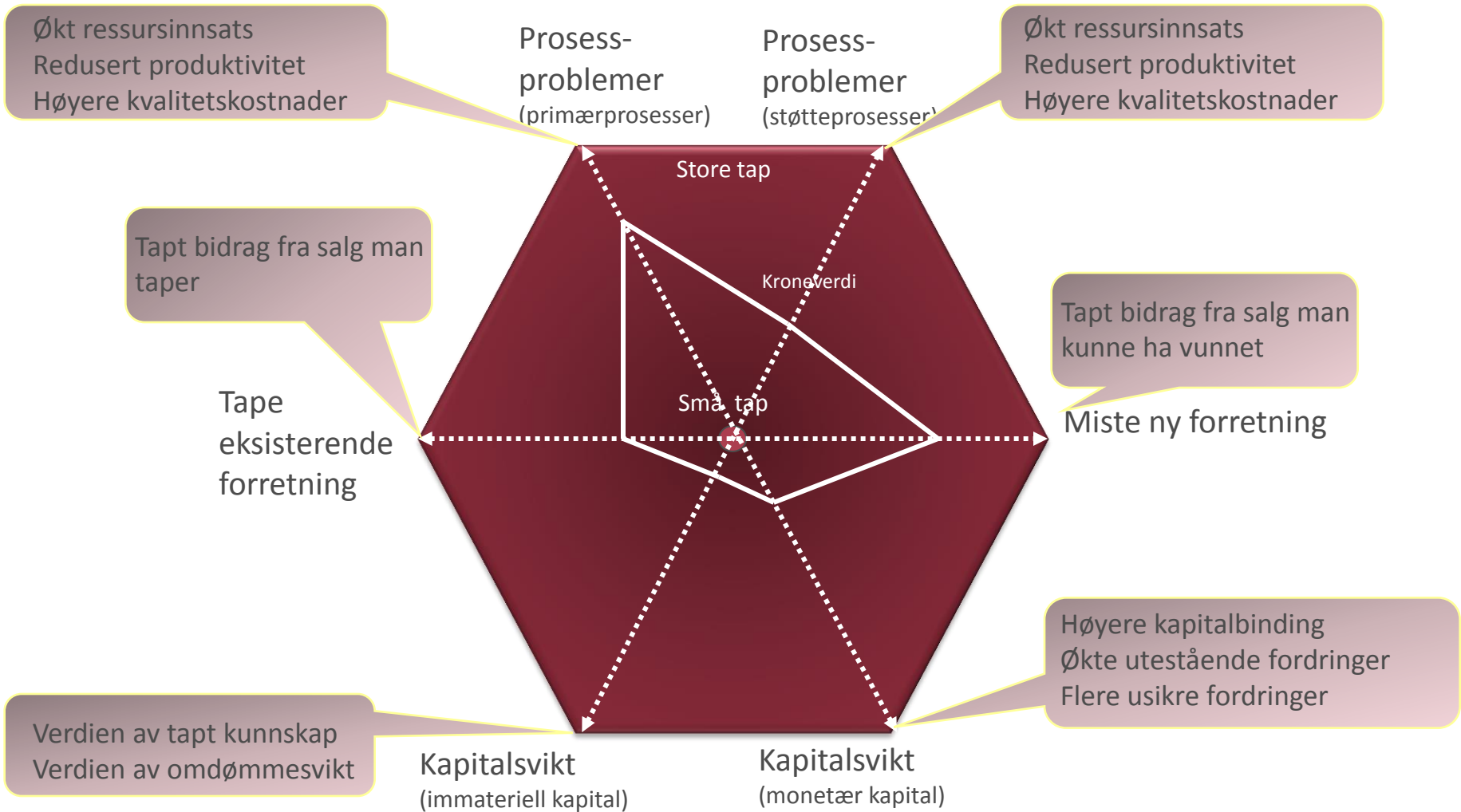
Effekter & Gevinster

En risiko representerer alltid en potensiell kostnad

Tapsprofilen – den «inverse» gevinstprofilen

Konklusjoner

- Den alminnelige kjøper av SaaS-tjenester er for lite opptatt av å vurdere anskaffelsens iboende risiko
- Risikoprofilen for en SaaS-løsning er radikalt forskjellig fra on-premise profilen
- Dagens SaaS-leverandører har kontrakter som i liten grad ivaretar kundens interesser mht. å redusere risiko
- Å tilbyd lav risiko er en så fundamental egenskap ved en SaaS-tjeneste at de aller fleste leverandører tar dette på alvor